

بسمه تعالی

معاونت آموزشی دانشکده علوم پزشکی مراغه

مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی

فرم طرح دوره آموزش حضوری (Course Plan)	
نام درس: فیزیولوژی سیستم گوارش	نیمسال تحصیلی: ۱-۴۰۴
رشته و مقطع تحصیلی: پزشکی مقطع علوم پایه	گروه آموزشی: پیش بالینی
تعداد واحد: ۰/۷	درس پیشنیاز: فیزیولوژی سلول
روز و ساعت برگزاری: یکشنبه ۱۰:۳۰ الی ۱۲:۳۰ و دوشنبه ۱۴ الی ۱۶	محل برگزاری: تالار دانشکده پزشکی
نام مدرس / مدرسین: دکتر بلال مسافری نام مدرس مسئول درس: دکتر بلال مسافری روزهای تماس با مدرس مسئول درس: روزهای غیر تعطیل آدرس دفتر: دانشکده علوم پزشکی مراغه، معاونت آموزشی تلفن: ۰۴۱۳۷۲۷۶۳۶۴ پست الکترونیک: b.mosaferi82@gmail.com	
هدف کلی درس: فراگیری اصول فیزیولوژیک در رابطه با عملکرد دستگاه گوارش و تشخیص انحراف آنها از حالت طبیعی	
اهداف اختصاصی (اهداف شامل حیطه های مختلف یادگیری شامل شناختی، نگرشی و رفتاری، و مهارتی باشد): الف- جلسات نظری: هدف کلی شماره ۱: آناتومی فیزیولوژیک دستگاه گوارش و فرآیند بلع ❖ آناتومی کلی دستگاه گوارش ❖ کلیات عملکرد سیستم گوارش ❖ فرایند هضم و تشکیل لقمه در دهان	

❖ فرایند بلع و مراحل آن

هدف کلی شماره ۲: عملکرد معده

❖ فرآیندهای فیزیولوژیک در معده

❖ انواع سلول های معده ای و نوع ترشحات آنها

❖ تنظیم اعمال معده

هدف کلی شماره ۳: اعمال پانکراس و صفرا در ارتباط با گوارش

❖ ترشحات پانکراس اثرات و نحوه تنظیم آنها

❖ صفرا و عملکرد آن در هضم و جذب چربی ها

هدف کلی شماره ۴: اعمال فیزیولوژیک روده کوچک

❖ فرایندهای فیزیولوژیک در روده کوچک

❖ انواع حرکات روده باریک و نقش آنها

❖ هضم و جذب کربوهیدرات ها، پروتئین ها و چربی ها

❖ باز جذب آب، سدیم، کلسیم، آهن و ویتامین ها در بخش های مختلف لوله گوارش

هدف کلی شماره ۵: اعمال فیزیولوژیک روده بزرگ و تنظیم در دستگاه گوارش

❖ فرایندهای فیزیولوژیک در روده بزرگ

❖ مبحث میکروبیوم و اثرات آن بر بدن انسان

❖ کمپلکس میوالکتریک مهاجر و انقباضات گرسنگی

❖ رفلکس اجابت مزاج

❖ خودتنظیمی، کنترل عصبی و هورمونی دستگاه گوارش

هدف کلی شماره ۶: اعمال کبد و تنظیم تغذیه و متابولیسم

❖ تنظیم تغذیه

❖ اعمال کبد در متابولیسم

❖ تنظیم دمای بدن و فرایند تب

ب- جلسات عملی:

هدف کلی: تعیین میزان متابولیسم پایه

❖ در پایان جلسه دانشجو باید بتواند:

❖ میزان متابولیسم پایه را اندازه گیری کند

— از فراگیران انتظار می رود در پایان دوره قادر باشند:

— **حیطه شناختی** (آیتم های ذکر شده در اهداف کلی را یاد گرفته، تجزیه و تحلیل کرده و توضیح دهد)

— **حیطه عاطفی** (حیطه نگرشی -رفتار): دریافت، واکنش، ارزشگذاری، سازماندهی ارزشها، درونی شدن ارزشها

❖ نسبت به رعایت قواعد محیط آموزشی از جمله کلاس درس و محیط آزمایشگاه احساس مسولیت کند

❖ با شور و اشتیاق در کلاس درس حاضر باشد

❖ در جریان تدریس در مباحث مختلف مشارکت فعال داشته باشد

❖ علاوه بر مطالب تدریس شده در کلاس، علاقه مندی خود را جهت مطالعات تکمیلی و کاربردی نشان دهد

❖ در انجام و نگارش گزارش کار مربوط به آزمایش های انجام شده در کلاس، علاقه مندی و مشارکت فعال داشته باشد

❖ مطمئن باشد که مطالب لازم را فرا گرفته و با رضایتمندی به مرحله بعدی وارد می شود

— **حیطه روانی حرکتی** (حیطه مهارتی): تقلید، اجرای تحت نظارت، اجرای مستقل، دقت و سرعت، هماهنگی حرکات، عادی شدن

❖ آزمایشات مربوط به سنجش متابولیسم پایه را انجام دهد

شیوه تدریس: سخنرانی در کلاس، بحثهای کلاسی بعلاوه کلاس معکوس و تدریس عملی

مواد و وسایل آموزشی:

وسایل ارائه سخنرانی (پروژکتور و کامپیوتر) و نیز وایت برد و ماژیک و پوینتر

تجهیزات آزمایشگاهی برای تست سنجش متابولیسم پایه

شیوه ارزشیابی دانشجو:

۱- حضور فعال، مداوم و بدون غیبت (سهم نمره از نمره کل ارزشیابی) معادل ۲ نمره

۲- پروژه کلاسی (سهم نمره از نمره کل ارزشیابی)

۳- امتحان میان ترم (سهم نمره از نمره کل ارزشیابی)

۴- امتحان پایان ترم (سهم نمره از نمره کل ارزشیابی) معادل ۱۸ نمره

۵- و

تاریخ امتحان میان ترم: توافقی

تاریخ امتحان پایان ترم: طبق اعلام اداره آموزش

سایر تذکرات و مقررات و نحوه برخورد با غیبت و تاخیر دانشجویان: (حضور فعال در کلاس و مشارکت در پرسش و پاسخ از اهمیت برخوردار است.)

مقررات و نحوه برخورد با غیبت و تاخیر دانشجویان:

غیبت و تاخیر در کلاس باعث کسر از نمره کلاسی خواهد شد

وظایف و تکالیف دانشجویان:

حضور با آمادگی در کلاس درس

مشارکت در مباحث

رعایت شئونات دانشگاهی

منابع اصلی درس:

فیزیولوژی پزشکی گایتون

سایر منابع (مقاله و سایر مستندات مفید):

فیزیولوژی پزشکی گانینگ

استراتژی یاددهی مکانیسمهای بیولوژیک (Trujillo, Anderson et al. 2016)

شواهد به روز بین المللی منتشر شده در خصوص آموزش فیزیولوژی از جمله:

○ محاورهای اصلی فیزیولوژی (Michael, Modell et al. 2009)

○ مباحث ادغام عمودی (Vari, Borg et al. 2001)

○ و مجلات با موضوعیت آموزش فیزیولوژی

سایر منابع استفاده شده در تهیه محتوای مطالب بر حسب مورد در کلاس اشاره خواهد شد

جدول زمان بندی برنامه درسی

روز و تاریخ	ساعت	عنوان	مدرس	ملاحظات / آمادگی لازم دانشجویان قبل از شروع کلاس
یکشنبه ۱۶	۱۰:۳۰	هدف کلی شماره ۱: آناتومی دستگاه گوارش و فرایند بلع	دکتر مسافری	تسلط بر مطالب

آذر				ارائه شده قبلی
دوشنبه ۱۷ آذر	۱۴	هدف کلی شماره ۲: عملکرد معده	دکتر مسافری	تسلط بر مطالب ارائه شده قبلی
یکشنبه ۲۳ آذر	۱۰:۳۰	هدف کلی شماره ۳: اعمال پانکراس و صفرا در ارتباط با گوارش	دکتر مسافری	تسلط بر مطالب ارائه شده قبلی
دوشنبه ۲۴ آذر	۱۴	هدف شماره ۴: اعمال فیزیولوژیک روده کوچک	دکتر مسافری	تسلط بر مطالب ارائه شده قبلی
یکشنبه ۳۰ آذر	۱۰:۳۰	هدف کلی شماره ۵: اعمال فیزیولوژیک روده بزرگ و تنظیم در دستگاه گوارش	دکتر مسافری	تسلط بر مطالب ارائه شده قبلی
دوشنبه ۱ دیماه	۱۴	هدف کلی شماره ۶: اعمال کبد و تنظیم تغذیه و متابولیسم	دکتر مسافری	تسلط بر مطالب ارائه شده قبلی
یکشنبه ۷ دیماه	۱۰:۳۰	جلسه عملی: تعیین میزان متابولیسم پایه	دکتر مسافری	تسلط بر مطالب ارائه شده قبلی